

Dr. Fr. Grivec:

Svečeništvo

Po krstu in birmi je kristjan na podlagi neizbrisnega zakramentalnega znamenja že deležen Kristusovega svečeništva, najvišja stopnja zakramentalnega včlenjenja v Kristusovo svečeništvo pa je poseben zakrament svečeništva, ki zaradi trajne zveze s Kristusovim svečeništvom vtisne poseben neizbrisen zakramentalni znak.

»Odrešenik sveta, reši Rusijo! Naj bodo vsi eno!« Te besede in to sliko si je v svojo mašno knjigo dal naslikati holandski novomašnik p. Jožef Goris S. O. Cist. kot novomašniško geslo

Svečeništvo, zakrament mašniškega posvečenja pretvarja izvoljene Kristusove ude v organe in služabnike Kristusove; ker pa Kristus v cerkvi nadaljuje svoje življenje in delovanje, so svečeniki tudi organi skrivnostnega telesa, služabniki sv. cerkve, po katerih Jezus nadaljuje in izvršuje svojo svečeniško službo. Svečeniški red daje čudovito oblast nad pravim (fizičnim) Kristusovim telesom in oblast tudi nad njegovim skrivnostnim telesom. Po vidnih svečenikih deluje Kristus sam kot veliki duhovnik, po njih obnavlja svojo daritev na križu, po njih naklanja sadove odrešenja in deli zakramente, ki so taka last Kristusova in v katerih je tolika njegova moč, da jih more samo on z lastno močjo izvrševati; zato delujejo zakramenti iz

svoje notranje moči, (ex opere operato).

Svečeniki so resnično namestniki Kristusovi, njegovi organi in orodja; posojajo tako rekoč roke in jezik za sv. daritev in sv. zakramente. Očitno je, da svečenik ne more s svojo močjo in oblastjo spremeniti kruha in vina v Kristusovo telo in kri, ne more sam

odpuščati grehov, ampak samo kot posvečeni in pooblašteni Kristusov organ; Kristus deluje po njegovem posredovanju. V svečeništvu se očitno vidi, da zares Kristus živi v cerkvi in po njej deluje; s cerkvijo je podobno bitno združen, kakor je bitno združena duša s telesom. Kristus deluje bistveno in notranje odvisno od cerkve in njenega svečeništva, torej resnično organsko.

Svečeništvo je vobče najvernejši izraz bistva vsakterega verstva. Tako je tudi krščansko svečeništvo najznačilnejši pojav krščanskega verstva in božječloveškega cerkvenega organizma, najočitnejši dokaz, da je cerkev res Kristusovo telo in orodje. Kakor se specifični značaj naravnih organizmov najočitneje kaže v odličnejših organih, tako se tudi posebni značaj skrivnostnega Kristusovega telesa najočitneje kaže v njegovem najodličnejšem organu, v svečeništvu.

Po svečeništvu postane Kristus resnično pričujoč v sv. Rešnjem Telesu in se tako rekoč na novo rodi. Po obhajilu pa se evharistični Kristus resnično združuje z verniki. Zato so duhovniki po evharistiji v nekem nadnaravnem očetovskem razmerju do vernikov. Po posredovanju svečeništva dobiva cerkev nove nadnaravno prerojene otroke in skrivnostni Kristus nove ude. V tem je nadnaravno očetovstvo svečeništva. Zato je cerkev svečenike od nekdaj nagovala kot očete; v liturgičnih molitvah se duhovnik še sedaj imenuje oče. Po svečeništvu je cerkev mati vernikov. Po svečeništvu se verniki prerajajo v otroke božje in ude Kristusove; po svečeništvu se rodi Kristus v evharistiji in v sreih vernikov.

Vsi kristjani so po neizbrisnem zakramentalnem znamenju sv. krsta in birmе visoko odlikovani, poklicani k svetosti, ožarjeni z nadnaravnim sijem in nadnaravno močjo. Še bolj so odlikovani in obdarjeni svečeniki in škofje, organi in namestniki Kristusovi. S tem se vsem kristjanom, posebej pa duhovnikom nalaga dolžnost, da Kristusovo podobo, vtisnjeno v dušo kot znak verskega poklica, upodablajo v življenju in delovanju. Sin božji naj v življenju kristjanov dobi kri in meso s tem, da se kristjani upodobijo po božjem vzoru vsake popolnosti. (Glej slične misli v knjigi: Kristus v cerkvi)!

P. Kolumban Oberstar, S. O. Cist.:

Luč v bogoslužju

1. Uporaba

V najstarejših časih krščanstva se je služba božja vršila skoro izključno le v nočnem času ali v najzgodnejših jutranjih urah. Kajti podnevi kristjani niso bili varni pred poganskimi preganjalci. Zato jim je bila luč sama po sebi potrebna pri bogoslužju.

V bogoslužne namene pa kristjani luči prvotno niso uporabljali, ker so se je pri svojem napačnem bogočastju posluževali že pogani. Ko pa je začelo vedno bolj in bolj zmagovati krščansko javno mnenje in se ni bilo več bati, da bi se luč pri bogoslužju mogla tolmačiti v smislu poganskega krivega bogočastja, se je tudi sv. cerkev v svojem bogoslužju začela posluževati luči. Saj luč sama zase ne pomeni nič, poseben značaj ji daje šele naš namen, kaj naj nam pomeni. Že sv. Hieronim († 41-9) piše: »V vseh cerkvah na Vzhodu prižigajo luči, ko se ima brati evangelij in sicer, ko že sije sonce. Seveda ne zato,

da bi z njimi preganjali temo, ampak v izraz in znamenje veselja.« Tako tudi še dandanes pri slovesni maši držita dva strežnika svečnika s prižganima svečama ob knjigi, ko diakon poje evangelij. Luč je torej znamenje veselja, saj pomeni evangelij (evangelion) — veselo oznanilo.

Iz simboličnih razlogov so že zgodaj kar mogoče razkošno razsvetljevali hišo božjo. Evzebij Cezarejski († o. 340) nam poroča, da je cesar Konstantin Veliki sveto veliko noč spremenil v dnevno luč s tem, da je po možeh, ki jih je za to določil, dal prižgati skozi vso noč silno visoke stebre voska. »To so bile ognjene baklje«, nadaljuje, »ki so razsvetljevale vsako mesto, tako da je bila skrivnosti polna noč svetlejša mimo jasnega dne.«

Vendar v prvem tisočletju ni na oltarju gorela še nobena sveča; svečnike so začeli postavljati na oltar šele v 11. ali 12. stoletju. Prostor za svečnike je bil prvotno pred oltarjem. Ko je šel papež v procesiji k oltarju, je šlo pred njim tudi sedem posebnih strežnikov s svečniki, ki so jih, ko so prišli k oltarju, postavili v eno vrsto pred oltarjem. Odtod izhaja predpis, da mora pri slovesni škofovi maši goreti sedem sveč, po tri ob straneh in ena na vrhu tabernaklja. Sv. Janez Evangelist piše, da je v svojem zamaknenju »zagledal sedem zlatih svečnikov in v sredi svečnikov podobnega sinu človekovemu, oblečenega v dolgo haljo in opasanega na prsih z zlatim pasom.« (Raz 1, 12—13), to je, Kristus, ki ga dolga halja označuje kot duhovnika in zlati pas kot kralja. Papež in škof sta pri sv. maši na posebno odličen način namestnika Kristusova v njegovi duhovniški in kraljevski službi, na kar naj nas spominjajo sedmeri prižgani svečniki na oltarju.

Število svečnikov pred oltarjem in pozneje na oltarju je bilo v raznih dobah zelo različno. Ravnalo se je tudi po različnih dostojanstvenikih in posebnih prilikah. Tudi so strežniki držali sveče med sv. mašo kar v rokah, ne da bi gorela kakšna sveča na oltarju, kakor nam priča ohranjene srednjeveške slike, ki nam predstavljajo opravilo sv. maše. Dandanes gori pri navadnih slovesnih mašah šest sveč, pri peti črni maši štiri, pri zasebni maši dve. Pred sv. Rešnjim Telesom, izpostavljenim v monštranci, mora goreti vsaj dvanaest sveč; ako je pa izpostavljeno samo v ciboriju, mora goreti vsaj šest sveč.

Že v prva stoletja krščanstva segajo začetki takozvane večne luči, ki je pa šele v srednjem veku dobila sedanji pomen, da služi čiščenju sv. Rešnjega Telesa. Škof Pavlin Nolanski († 431) na primer poroča, da je v cerkvi v Noli dan in noč gorela svetilka. Vendar izrecni predpisi, da mora pred Najsvetejšim neprestano goreti luč v znamenje Jezusove pričujočnosti in ljubezni do nas v daritvi in zakramentu ter nam v opomin, naj mu ljubezen vračamo z ljubeznijo, segajo šele v 12. stoletje. Kanon 1271. cerkvenega zakonika se glasi: »Pred tabernakljem, kjer se hrani najsvetejši Zakrament, naj gori neprestano podnevi in ponoči vsaj ena luč bodisi iz oljčnega olja, bodisi iz čebelnega voska; kjer pa oljčnega olja ni mogoče dobiti, more krajevni škof dovoliti, da se nadomestuje z drugimi olji, kolikor mogoče, rastlinskimi.«

Električna luč se sme v cerkvi rabiti samo v razsvetljavo, nikakor pa ne v bogoslužne namene namesto ali poleg sveč na oltarju. Tudi ni dovoljeno pri izpostavljanju sv. Rešnjega Telesa notranjo stran trona, na katerem stoji monštranca, razsvetliti z elektriko iz tega namena, da bi se monštranca bolj videla. Smejo pa se sv. podobe obdajati z električnimi lučicami, n. pr. v obliki venca okrog glave ali v obliki sončnih žarkov, vendar lučice ne smejo biti raznobarvne.

Uporaba luči se je v katoliškem bogoslužju polagoma zelo raztegnila. Po današnjih liturgičnih predpisih morajo goreti luči ne samo pri maši, delitvi sv. obhajila, pred izpostavljenim Najsvetejšim, ampak tudi sicer pri ostalem bogoslužju, zlasti pri slovesnih blagoslovih in pri pogrebu. (Dalje.)

Oražem Janez, kpl.:

Naša farna družina

»Fara je prva celica verskega življenja v veliki družini katolicizma«, pravi sedanji sv. oče Pij XI.

O celicah ali stanicah govorimo pri živih bitjih. Navadno mi-

slimo, da je n. pr. travna bilka, živalsko ali človeško telo nekaj enovitega, a če bi imeli dobre oči, bi videli, da je sestavljeno iz skoraj brezštevilnih majhnih teles, ki jim pravimo stanice ali celice. Tako majhne so, da nam jih komaj drobnogled pokaže. A vendar — one so nosilke življenja. V njih se življenje začneja: bodisi da se razpolavljajo v dve novi bitji, bodisi da se po dve med seboj združita in nastane po oploditvi novo življenje. V njih se življenje vrši z gibanjem, presnavljanjem in razraščanjem. V njih življenje tudi umira, ko ostare in otrpnejo. Zato velja: čim bolj zdrave in žive celice, tem bolj zdrav organizem, tem bolj zdravo živo bitje.

Sv. Janez Krstnik. Stara ruska slika iz 16. stoletja. V kelihu na prsih nosi božje Dete Jezusa. Janez Krstnik je njegov glasnik

Tudi cerkev je nekaj živega. Ni samo mrtva organizacija — živo Telo Kristusovo je; živa Trta, vsa obrasla z mladikami-kristjani. Vsak izmed nas je živ ud na tem skrivnostnem Telesu, rastoča mladika na tej Trti. A to naše življenje se po cerkveni uredbi začneja, vrši in končuje v omejeni celici — fari.

V naravnem družabnem življenju zavzema to mesto družina. V zdravo urejeni družbi se tam življenje začneja z rojstvom, tam se ob očetovi in materini skrbni vzgoji nadaljuje in, ko doraste, prehaja v novo družino. Zato je v naravnem redu družina celica zdravega življenja: Z istim rojstvom so vsi člani med seboj notranje povezani, ker se v vseh pretaka kri iste matere in očeta. Ta krvna vez jih združuje v enoto, ki hoče imeti skupen dom. To je njihova domača hiša. Ta domača hiša jih zbira — čeprav pri delu ločene — k skupnemu obedu, vsaj ob večjih družinskih praznikih. Isto rojstvo — isti dom — ista miza vnema v njih vedno večjo ljubezen, da drug drugemu pomagajo, se tolažijo, vesele in žalujejo.

Le ozrite se okoli sebe in poiščite take družine! Gotovo jih imate v svoji sredi. Srečne so, polne zdravja in življenja. Te družine bodo rešile sedanjo gnilo človeško družbo.

Poleg domače družine, v katero nas združuje sorodstvo iste krvi, pa sestavljamo kristjani še drugo družino, v katero nas združuje sorodstvo iste milosti. Isto rojstvo — sveti krst nas je v to družino vsadil; ista hrana — sv. obhajilo nas kot brate in sestre vedno bolj med seboj povezuje. Ta družina je katoliška cerkev. Toda za posameznega kristjana je širina vesoljne cerkve prevelika, življenje prebujno; zato naj mu vse to, kar mu nudi cerkev v velikem, dejansko daje njegova fara. Za posameznika je cerkev — njegova fara. V farni cerkvi lažje uvidi skupno rojstno hišo, skupen dom molitve in skupno družinsko mizo za božji obed. V svojem

župniku lažje spozna Kristusovega namestnika — prav za prav drugega Kristusa. V skupnem življenju s farani, skupnih molitvah, shodih, prireditvah lažje čuti, da smo vsi bratje in sestre — ena družina. In če bi te zavesti več imeli, bi bili bolj verni — bolj Kristusovi, bolj otroci božji. V tem je pomen fare, pomen farnega življenja. Zato v polni meri drži beseda sv. očeta: Fara je celica nadnaravnega življenja.

Vsi zadnji papeži so poudarjali pomen farnega življenja; zato prav malo drži vaš očitek, dragi farani, da je vabilo k farnemu življenju samo sitnost nekaterih duhovnikov. Še malo ne! Še bolj kot iz sedanjih pisem, kjer smo pregledali komaj temelje našega farnega življenja, boste to spoznali v nadaljnjem.

Zdenka S.:

Ki si ga devica v obiskovanju Elizabete nosila

Marija je izvedela iz angelovih ust, da je njena teta spočela. Pač že v tistem trenutku se je odločila, da gre k njej, da jo pozdravi in ji pomaga.

Pozabi na lastne želje in gre, da drugim izkaže ljubezen.

Elizabeta jo pozdravi z veseljem, ker vidi ljubeznivost mlade sorodnice, še bolj pa s častjo, ker spozna v njej Mater božjo. Sv. Duh ji je to razodel, še preden ji je Marija zaupala svojo skrivnost: dete v njenem naročju se je zgenilo ob Marijinem prihodu, kot bi hotelo tudi ono pozdraviti Mater Sinu božjega.

»Blagoslovljena med vsemi ženami in blagoslovljen Sad tvojega telesa.« Blagrovanja med vsemi ženami je zaslužila Marija. Edina izmed vseh je bila izbrana za Mater druge Božje Osebe. Vredna, biti Mati Odrešeniku vseh ljudi, zasluži tudi hvalo vseh, ki jih je njen Sin prišel odrešiti. Dokler bo živelo v svetu Kristusovo ime, bo obenem z njegovim živelo tudi Marijino.

Marijo prevzame tolika radost, da zapoje *M a g n i f i k a t*. Pač jo je premagala radost nad mislijo, koliko časti ji bodo izkazovali ljudje? Radostna zavest, da je ona in nobena druga bila izvoljena? Radost nad veličino, v kateri se je znašla? Niti eno niti drugo.

Poslušajmo njene besede: »Hvalim Boga. Češčen in hvaljen naj bo vekomaj. Hvaljen, ker se je On, Gospod neba in zemlje sklonil

Sv. apostola Peter in Pavel — »kristonosca«. Stara ruska slika iz 16. stoletja

k svoji dekli. Zahvaljen, da se je On, Stvarnik, ozrl na eno svojih stvari.« In nič več ne govori Marija o sebi, temveč hvali Boga, ker se ozira na ponižne in uboge, da jih povzdigne in obsiplje z dobrotami, dočim samozavestne prepušča njihovemu napuhu, v mišljeni veličini in zakladih, ki menijo, da jih imajo, pa jih vendar nimajo, ker so božja last.

To pomenijo Marijine besede: »Moja duša se raduje v Bogu.« Spoznanje in priznanje čudovite božje ljubezni, ki išče in — smemo tako reči — se trudi, da bi nas obsipala z izkazi svoje ljubezni — ali ne preseže ta radost sleherne radosti nad stvarmi?

Obenem pa je ta radost tudi najpopolnejša molitev. Marija, pomagaj nam hvaliti Boga v spoznanju njegove ljubezni in njegovih darov!

Dr. p. Tomaž Kurent, S. O. Cist.:

Do mere polne starosti Kristusove

V dobi, ki sega od binkošti do adventa, obhaja sv. cerkev v svojem bogoslužju celo vrsto praznikov Marijinih in svetnikov, ki nam kažejo vzvišene vzglede, kako treba nauk Kristusov ponesti v dejavno življenje. Doba, v kateri smo obhajali vzvišene skrivnosti zemskega življenja Kristusovega, je zaključena; na pozorišče stopa življenje skrivnostnega telesa Kristusovega — sv. cerkve, ki v oživljajoči moči Svetega Duha krepko raste v popolnega moža, do mere polne starosti Kristusove v svojih svetnikih. Kakor je razvidno zlasti iz prazničnih molitev, ima sv. cerkev, ko obhaja praznike svetnikov, četveri namen:

1. da slavimo in častimo Boga v najodličnejših stvareh njegove vsemo-
gočnosti — v njegovih svetnikih!
2. da dajemo dolžno čast svetnikom
in se priporočamo njihovi priprošnji;
3. da vsi verniki — kot udje skriv-
nostnega telesa Kristusovega — po-
stanemo deležni milosti, ki jih je
naš Gospod za nas s svojim trplje-

Sv. Ana, mati božje Matere Marije,
daruje svojo bremadežno hčerko
Bogu

njem in smrtjo zaslužil ter nam jih zlasti pri daritvi sv. maše razdeljuje v naše osebno posvečenje; 4. da si tem globlje vtisnemo v srce tudi posebni nauk, ki nam ga daje zgled življenja vsakega posameznega izmed svetnikov.

Oglejmo si po vrsti nekatere odličnejše praznike iz prve polovice te dobe cerkvenega leta!

Sv. Janez Krstnik

24. junija obhaja sv. cerkev rojstvo sv. Janeza Krstnika, ki ga je naš Gospod sam označil kot največjega med rojenimi od žene. Bil je predhodnik Gospodov, glas vpijočega v puščavi in je smel samega Sina božjega krstiti v Jordanu. Ker je bil sv. Janez Krstnik tako tesno v zvezi s poslanstvom Odrešenikovim, je razumljivo, da je sv. cerkev že zelo zgodaj začela obhajati njegov praznik.

Pri vseh drugih svetnikih obhaja sv. cerkev kot praznik dan njihove smrti, ker so na ta dan zmagoslavno šli v nebo ali, kakor govori sv. cerkev, »se rodili za nebesa«. Pri prebl. Devici Mariji in pri sv. Janezu Krstniku pa obhaja sv. cerkev tudi dan njunega zemskega rojstva: pri Mariji, ker je bila že pri spočetju obvarovana vsakega madeža izvirnega greha, pri sv. Janezu Krstniku, ker je bil oproščen izvirnega greha ob Marijinem obiskanju. — Po prazniku rojstva sv. Janeza Krstnika postajajo dnevi vedno krajši, nasprotno pa po rojstvu Gospodovem postajajo dnevi vedno večji. Predhodnik se mora umakniti Jezusu, ki je prava luč dušam. »On mora rasti«, je dejal sv. Janez Krstnik, »jaz pa se manjšati«. Ob sončnem obratu so v paganskih časih obhajali razne slovesnosti, pri katerih so v čast bogu Soncu zažigali kresove. Cerkev je te ljudske obrede pokristjanila in nas navaja v njih gledati podobo sv. Janeza, ki je bil po besedi Jezusovi »svetilka, ki gori in sveti.«

Sv. Janez Krstnik je po svojem spokornem življenju v puščavi vzvišen vzor bogomiselnim redovom, ki ga tudi časte kot svojega posebnega zavetnika in priprošnjika. Tudi sodobnemu svetu je sv. Janez Krstnik glasán glasník, kako potrebno je spokorno in globoko duhovno življenje apostolom sv. cerkve iz vseh stanov, če hočemo, da svet zopet spozna in se oklene Odrešenika.

Dne 29. avgusta praznuje sv. cerkev v čast sv. Janezu Krstniku drugi praznik: Obglavljenje sv. Janeza Krstnika. Sv. Janez Krstnik, ki je padel kot mučenec za svetost družinskega življenja, je krščanskim možem svetel vzor neizprosne odločnosti, kadar treba pred napadi pokvarjenega sveta ali poželjivosti ali hudobnega duha braniti svetost zakonske zveze.

Sv. Peter in Pavel

Sv. katoliška cerkev, »zgrajena na temelju apostolov«, se s prav posebnim veseljem spominja svojega apostolskega temelja ob praznikih sv. apostolov, zlasti pa na praznike sv. apostola Petra, ki živi v svojih naslednikih — rimskih papežih — ter krepí in varuje svojo čredo vsakršne zmote. Prvi in najodličnejši apostolski spomin se obhaja na praznik apostolskih prvakov Petra in Pavla, dne 29. junija. Spomin sv. Petra in Pavla na ta dan je eden najstarejših cerkvenih praznikov, ker so nam ohranjena o njem poročila že iz 4. stoletja. Da se obhaja na dan 29. junija, je vzrok staro rimsko izročilo. Ker so imeli stari kristjani navado, da so obhajali »rojstni dan« sv. mučencev nad njihovimi grobovi, pa je bila razdalja med groboma obeh apostolskih prvakov v Rimu prevelika in prenaporna, so začeli obhajati praznik sv. Pavla še posebej naslednji dan 30. ju-

nija, v baziliki sv. Pavla izven mestnega obzidja. Vzvišenost in pomen praznika sv. Petra in Pavla prelepo izraža bogoslužni spev: »Danes je stopil Simon Peter na les križa, aleluja; danes je šel ključar nebeškega kraljestva radovaje se h Kristusu; danes je nagnil glavo apostol Pavel, luč sveta, za ime Kristusovo in prejel venec mučeništva, aleluja.« Sveta prvaka apostolov, ki sta v središču tedanjega sveta dala življenje za nauk Kristusov, spodbujata s svojim učenjem in zgledom svojega življenja ter s svojo priprošnjo podpirata, da vedno in povsod neustrašeno nastopamo za pravice Kristusove vere in cerkve.

V tej dobi obhaja sv. cerkev še en praznik v čast sv. Petru, namreč praznik »s. Petra v vezeh«, dne 1. avgusta, ki nas v sedanjem bogoslužju spominja na čudežno rešitev sv. Petra iz ječe, prvotno pa je bil le obletnica posvečenja bazilike sv. Petra na rimskem griču Eskvilinu, kjer so častili verigo, s katero je bil sv. Peter vklenjen.

Marijini prazniki

V neposredni bližini praznika rojstva sv. Janeza Krstnika obhaja sv. cerkev tudi praznik Marijinega obiskanja dne 2. julija, praznik

Vzeta je v nebo Marija, kjer teh, ki se nje spominjajo, ne pozablja

čudovito važne in ustrežljive ljubezni Marijine do svoje sorodnice Elizabete. Ob priliki svojega obiskanja je Mariji privrel iz srca večno lepi spev: »Moja duša poveščuje Gospoda.« Kako sijajno se je izpolnila Marijina prerokba: »Glej, odslej me bodo blagrovali vsi rodovi.« Kako vesela mora biti naša zavest, da smemo tudi mi stati v vrstah Marijinih častilcev!

16. julija obhaja sv. cerkev praznik Karmelske Matere božje, ki si ga je prvotno uvedel karmeličanski red v zahvalo za potrditev svojega pravila po papežu Honoriju III. 16. julij so izbrali zato, ker je na ta dan po karmeličanskem izročilu l. 1251 preblazena Devica Marija dala redovnemu poglavarju kos redovne obleke (škapulir) kot posebno znamenje svoje materinske ljubezni. Tistemu, ki pobožno nosi škapulir karmelske Matere božje,

naklanja sv. cerkev posebne milosti. Obenem pa opozarja praznik karmelske Matere božje — zlasti krščansko ženstvo — na strogo dolžnost spodobnosti in sramežljivosti v obleki.

Marijin praznik 5. avgusta je, kakor kaže že njegovo ime, obletnica posvečenja bazilike Marije Snežne ali Velike

v Rimu. Cerkev so na Ekvilinskem griču zgradili že v 4. stoletju za papeža Liberija (zato se zove bazilika Liberiana); v naslednjem stoletju pa jo je papež Sikst III. po vesoljnem cerkvenem zboru v Efezu (431), kjer je bila slovesno proglašena verska resnica, da je presv. Devica Mati božja (Bogorodnica), prenovil in posvetil v čast Materi božji. Ime Marije Snežne je dobila ta cerkev radi legende, ki pripoveduje, da je Marija s čudežnim snegom dne 5. avgusta zaznamovala prostor, kjer naj se njej v čast zgradi svetišče. Z legendo o snežnem čudežu so si namreč v srednjem veku razlagali postanek obreda, da so pri posvečevanju cerkve trosili cvetlice (kakor danes pri procesiji na praznik sv. R. T.). Cerkev se imenuje tudi sv. Marija Velika (S. Maria Maggiore), ker je to največja cerkev, ki so jo Mariji na čast postavili v Rimu. Veličastna bazilika je še danes eden najlepših spomenikov žive vere krščanskega ljudstva, da je Marija — Mati božja, spomenik, ki ostane vsem rimskim romarjem v trajnem, neizbrisnem spominu.

Ob času, ko se začne poletje bližati koncu, ko že zorijo sadovi po vrtovih in poljih, praznuje sv. cerkev najvzvišenejši praznik žetve na božji njivi: vnebovzetje Marijino. Najplemenitejši sad, ki je dozorel na božji njivi, Marija gre danes v nebeški hram...

Početki praznika segajo na krščanskem Vzhodu v pradavnino. Po starem armenskem izročilu je uvedel Marijin praznik na dan 15. avgusta že apostol Armencev sv. Gregor Prosvetitelj v začetku 4. stoletja. Tudi pri Grkih so Mariji na čast praznovali 15. avgust ob koncu 4. ali v začetku 5. stoletja. Točnejše določilo praznikove skrivnosti — t. j. Marijine smrti in vnebovzetja nahajamo pač šele kasneje v začetku 6. ali gotovo v 7. stoletju. Praznik vnebovzetja Marijinega nas navdaja z veseljem nad odlikovanjem naše nebeške Matere ter s hrepenenjem in zaupanjem, da po njeni priprošnji tudi mi kdaj dosežemo njeno družbo v nebesih.

Sv. Ciril in Metod

Sv. cerkev, ki tako rada slavi velike apostole posameznih krščanskih narodov, praznuje v tem času tudi god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Praznik sv. Cirila in Metoda se praznuje pri katoliških Slovanih dne 5. julija, pri ostalih katoliških narodih pa 7. julija. Bogoslužne molitve in spevi praznika sv. Cirila in Metoda zlasti katoliške Slované opozarjajo na dolžnost hvaležnosti za dar sv. vere in edinosti s katoliško cerkvijo ter budio v naših srcih iskreno željo, da se tudi ostali slovanski bratje na priprošnjo skupnih apostolov in prosvetiteljev skoraj vrnejo k sveti edinosti.

Sv. Lavrencij

Dne 10. avgusta obhaja rimska cerkev praznik enega najodličnejših Kristusovih pričevalcev-mučencev, namreč mladostnega diakona sv. Lavrencija. Čudovito lepo sliko, deloma posneto po starih izročilih, nam podaja praznično bogoslužje. Lavrencij je bil učenec papeža Siksta II., ki ga je radi njegovih odličnih lastnosti zlasti radi

njegove nedolžnosti zelo ljubil in ga kljub mladosti sprejel med sedmere rimske diakone ter celo imenoval za prvega diakona. Po svoji službi je v neposredni bližini služil papežu pri daritvi sv. maše, poleg tega je tudi upravljal cerkveno premoženje ter oskrbo za ubožce. Med preganjanjem kristjanov za časa cesarja Veleriana so bili Sikst II. in štirje njegovi diakoni takoj umorjeni. Lavrencij je

Marija je vzeta v nebo, kjer s Kristusom kraljuje na veke

srčno želel umreti skupaj s svojim duhovnim očetom in mu je govoril: »Oče, kam greš brez sina? Kam hitiš, duhovnik brez diakona? Saj nisi vendar nikoli opravljal daritve brez svojega služabnika! S čem sem se ti zameril? Ali si me morda zasačil, da sem bil kdaj nezvest v svoji službi? O, preizkusi me znova in prepričaj se, si li res nevrednega izvolil za službo cerkvi! Doslej si mi vedno zaupal delitev krvi Gospodove.« Papež mu je odgovoril: »Ne zapuščam te, sin moj, tebe čaka še težak boj za vero v Kristusa. Meni Gospod prizanaša, ker sem slaboten starček; tebi pa je namenjena sijajna zmagaja; nehaj že jokati, ker po treh dneh prideš za menojo.« Po teh tolažilnih besedah ga je papež spodbujal, da naj razdeli zaupane mu cerkvene zaklade ubožcem. Ko so ga vrgli v ječo in ga je oblastnik pozival, da izroči cerkvene zaklade, si je Lavrencij izprosil dva dni odloga, da jih spravi

skupaj. Odlog je Lavrencij dobil in zbral v tem času ubožce in bolnike, ki jih je bil podpiral, ter jih privedel pred sodnika: »To so cerkveni zakladi.« Svetnika so mučili, bičali in žgali na razbeljenih ploščah. On pa je molil: »Gospod Jezus Kristus, Bog od Boga, usmili se svojega služabnika!« in prosil za milost razsvetljenja okoli stoječim. Ko so ga vdrugeč mučili in posadili na razbeljeni raženj, se je posmehoval svojim rabljem in okrutnim trinogom: »Sedaj me že lahko obrneš, moje telo je na tej strani že dovolj pečeno.« Ko se je to zgodilo, je čez nekaj časa zaklical: »Sedaj sem dosti pečen, lahko me poješ«; nato se je obrnil v molitvi k Bogu: »Zahvalim se ti, Gospod, da smem stopiti skozi tvoja vrata!« Med mučenjem pa ga je Bog tolažil: »Služabnik moj, ne boj se; jaz sem s teboj!« Junaški vzor zvestobe in ljubezni do Kristusa in sv. cerkve je sv. Lavrencij; priporočajmo se mu zaupno tudi v vsakdanjem boju zoper strasti in molimo s sv. cerkvijo po sv. maši: »Daj nam, Gospod, da pogasimo plamen svojih strasti, kakor si dal blaženemu Lavrenciju premagati mučilni ogenj!«